

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum discedens ab vxore infideli possit aliam ducere? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Ad secundum dicendum, quod vxor non habebat
 in corpore viri, nisi quamdiu in vita illa manebat,
 qua contraxerat: quia etiã mortuo viro vxor soluta
 est à lege viri, vt patet 1. ad Cor. 7. Et ideò si post-
 quam vir mutat vitam, moriens priori vitã, ab ea di-
 cedat, nullum fit ei præiudicium. Transiens autem
 ad religionem, moritur tantum spiritali morte, non
 autem corporali*. Et ideò si matrimonium sit con-
 summatum, non potest vir sine consensu vxoris ad
 religionem transire: potest autem ante carnalem co-
 pulam, quando est tantum copula spiritalis. Sed ille
 qui ab baptismum accedit, corporaliter etiam con-
 sumitur Christo in morte: & ideò soluitur à debito
 reddendo, etiam post matrimonium consummatum.
 Et dicendum, quod ex culpa sua vxor præiudicium
 contrahit, quæ conuerti contemnit.

Ad tertium dicendum, quod disparitas cultus fa-
 cit personam simpliciter illegitimam, non autem
 conditio seruitutis, sed solum quando ignorata est. Et
 non est similis ratio de infideli & ancilla.

Ad quartum dicendum, quod proles aut peruenit
 ad perfectam ætatem, & tunc poterit libere sequi
 matrem fidelem, vel matrem infidelem: vel est in mi-
 nori ætate constituta, & tunc debet dari fideli, non
 obstante quod indiget matris obsequio ad educatio-
 nem.

Ad quintum dicendum, quod adulter per pœniten-
 tiam non transit ad aliam vitam, sicut infidelis, per
 baptismum: & ideò non est similis ratio.

ARTIC. V.

*Utrum fidelis discedens ab vxore infideli, possit
 aliam ducere?*

248

Ad quintum sic proceditur. Videtur, quod fide-
 lis, discedens ab vxore infideli, non possit aliam
 ducere in vxorem. Quia insolubilitas est de ratione
 matrimonij: cum repudium vxoris sit contra legem
 naturæ. Sed inter infideles erat verum matrimo-
 nium. Ergo nullo modo potest illud matrimo-
 nium

*c. si quis
 gentilis.
 28. q. 1.*

Ll 4 . nium

** sup 9.
 43. ar. 3.
 corp. &
 ad 1.*

nium solui. Sed manente vinculo matrimonij ad vñā, non potest aliquis cum alia contrahere. Ergo fidelis discendens ab vxore infideli, non potest cum alia contrahere.

¶ 2 Præterea, Crimen superueniens matrimonio, non soluit matrimonium. Sed si mulier velit cohabitare sine contumelia Creatoris, non soluit vinculum matrimonij, quia vir non potest aliam ducere. Ergo peccatum vxoris, quæ non vult cohabitare sine contumelia Creatoris, non soluit matrimonium, vt libere possit vir aliam vxorem ducere.

¶ 3 Præterea, Vir & vxor sunt pares in vinculo matrimonij. Cum ergo vxori infideli non liceat viuente viro alium virum ducere, videtur quod nec fideli liceat.

¶ 4 Præterea, Favourabilis est continentie votum, quam matrimonij contractus. Sed viro fideli, sine consensu vxoris infidelis non licet, vt videtur, votum continentie emittere: quia tunc vxor fraudaretur matrimonio, si postmodum conuerteretur. Ergo multo minus licet ei matrimonium contrahere cum alia.

¶ 5 Præterea, Filius qui remanet in infidelitate patre conuerso, amittit ius paternæ hereditatis. Et tamen si postea conuertitur, redditur ei hereditas sua, etiam si alius in possessionem eius intrauerit. Ergo videtur, à simili, quod si vxor infidelis postea conuertatur, quod sit sibi reddendus vir suus, etiam si cum alia contraxerit: quod non posset esse si secundum matrimonium esset verum. Ergo non potest contrahere cum alia.

SED contra, Matrimonium non est ratum sine sacramento baptismi. Sed quod non est ratum, potest dissolui. Ergo matrimonium in infidelitate contractum, potest dissolui: & ita soluto matrimoniali vinculo, licet viro aliam ducere in vxorem.

¶ Præterea, Vir non debet cohabitare vxori infideli nolenti cohabitare sine contumelia Creatoris.

Si ergo non liceret ei aliam ducere, cogeretur continentiam seruare: quod videtur inconueniens, quia sic ex conuersione sua incommodum reportaret.

RESPONDEO dicendum, quòd quando alter conjugum ad fidem conuertitur, altero in infidelitate manente, distinguendum est: quia si infidelis vult cohabitare sine contumelia creatoris, id est, sine hoc quòd ad infidelitatem inducat; potest fidelis libere discedere, sed discedens non potest alteri nubere. Si autem infidelis non velit cohabitare sine contumelia creatoris in verba blasphemiae prorumpens, & nomen Christi audire nolens; tunc si ad infidelitatem pertrahere nitatur, vir fidelis discedens potest alteri per matrimonium copulari.

Ad primum ergo dicendum, quòd matrimonium infidelium est imperfectum, vt dictum est*: sed matrimonium fidelium est perfectum, & ita est firmitus: *ar. 2. huius quasi corp.* semper autem firmitus vinculum soluit minus firmum, si sic ei contrarium. Et ideo matrimonium quod post in fide Christi contrahitur, soluit matrimonium, quod prius in infidelitate contractum fuerat. Vnde matrimonium infidelium non est omnino firmum & ratum, sed ratificatur postmodum per fidem Christi.

Ad secundum dicendum, quòd crimen vxoris nolentis cohabitare sine contumelia Creatoris, absolutum virum à seruitute, qua tenebatur vxori, vt non posset ea viuente aliam ducere: sed nondum soluit matrimonium, quia si in blasphemia illa conuerteretur ante, quam ille aliud matrimonium contraheret, redderetur ei vir suus. Sed soluitur per matrimonium sequens, ad quod peruenire non posset vir fidelis, nisi solutus à seruitute vxoris suæ, per culpam eiusdem.

Ad tertium dicendum, quòd postquam fidelis contraxit, solutum est vinculum matrimonij ex vtraque parte; quia matrimonium non claudicat, quantum ad vinculum, sed quandoque claudicat, quantum ad effectum: vnde in pœnam vxoris infidelis ei indicitur, quòd non possit cum alio contrahere, magis quòd

non

quàm ex virtute matrimonij precedentis . Sed si postea conuertatur , potest ei concedi dispensatiue , vt alteri nubat , si vir eius aliam in vxorem duxit .

Ad quartum dicendum , quòd si post conuersionem viri , aliqua probabilis spes de conuersione vxoris sit , non debet votum continentie vir emittere , nec ad aliud matrimonium transire : quia difficilius conuertetur vxor sciens se viro suo priuatam . Si autem non sit spes de conuersione , potest ad sacros ordines vel ad religionem accedere , prius requisita vxore , vt conuertatur : & tunc si postquam vir sacros ordines suscepit , vxor conuertatur , non est sibi vir suus reddendus , sed debet sibi imputare in pœnam tardæ conuersionis , quòd viro suo priuatur .

Ad quintum dicendum , quòd vinculum paternitatis non soluitur per disparem cultum , sicut vinculum matrimonij . Et ideò non est simile de hæreditate & vxore .

ARTIC. VI.

Utrum alia vitia soluant matrimonium ?

249

AD sextum sic proceditur . Videtur , quòd alia vitia soluant matrimonium , sicut & infidelitas . Adulterium enim videtur esse directius contra matrimonium , quàm infidelitas . Sed infidelitas soluit matrimonium in aliquo casu , vt liceat ad aliud matrimonium transire . Ergo & adulterium idem facit .

¶ 2 Præterea , Sicut infidelitas est fornicatio spiritualis , ita & quodlibet peccatum . Si ergo propter hoc infidelitas matrimonium soluit , quia est fornicatio spiritualis : pari ratione quodlibet peccatum , matrimonium soluet .

¶ 3 Præterea , Matthæi decimo octauo dicitur . Si dextera manus tua scandalizat te , abscinde eam & proijce abs te : dicit Glossa * , quòd in manu , & dextero oculo possunt accipi frater & vxor , propinquus & filij . Sed per quodlibet peccatū efficiuntur nobis impedimento . Ergo propter quodlibet peccatum

* ex Hieron. in hoc loco , 20. 9.

tum po
¶ 4
Ephes. 5
mitti .
propter
¶ 5
licet
SED
ferit vxor
tam me
¶ Pra
tia , cum
coniugum
RBSPI
nalis , &
ad bona
de spe
sed tam
piter
¶ sic non
licitum
terium :
permaner
conuersus
torem sol
alias infic
si adulter
est . Alio
ctum : &
per forni
ca non
ad actum
i confort
to ei præ
Ad prin
ium mag
um est in
contrario